

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶ / ۱۰ / ۱۰

یونس نگاه

ما ملت مسلمانیم

کفر بازی و اسلام ستیزی خود یک نوع مسلمانی است. آدم بی دین در افغانستان واقعاً نادر است. محیط افغانستان، جامعه‌ای که در آن ما و شما به دنیا می‌آییم و رشد می‌کنیم، مناسباتی که داریم و سوادى که میسر است، فرصت نمی‌دهد غیر از آن چیزی باشیم که عنوان کلان آن مسلمان است. کمونیست‌های ما از نظر رفتار و عادات و مناسبات مسلمان بودند/ هستند، چه رسد به دیگران.

کسانی هستند که از خود و اجتماع ناراضی‌اند، از وضعیت موجود خوششان نمی‌آید و در برابر این «خود» عصیان می‌کنند، ولی عصیان به معنای دگرگونی نیست.

کسانی هستند که به خدا و جزا و نصایح ملا ایمان ندارند. ولی اسلام تنها ایمان نیست. شاید میلیون‌ها مسلمان پابند مناسبات اسلامی، به خدا ایمان نداشته باشند. ملاهای بسیار هستند که به خدا ایمان ندارند. اسلام مناسبات و رفتار و مناسک و فرهنگ است.

گذشته از این‌ها آدمی که واقعاً اندیشیده و به تجربه تغییر عقیده داده باشد، مسلمان ستیز نمی‌شود. مسلمان ستیزی در افغانستان و جوامع اسلامی شبیه فرقه مذهبی-سیاسی عمل می‌کند، شبیه فرقه دیوبندی یا بریلوی و اخوانی و سلفی.

دین‌شناسان می‌گویند آفات ناشی از تعصبات دینی و مذهبی با شعار و دشنام و اعلامیه رفع‌شدنی نیستند. دین معلول و یا بهتر است بگوییم محصول است. درخت‌هایی که دین بار می‌آورند و علت‌هایی که جامعه را مسلمان یا هندو یا لایبیک می‌سازند، چیزهای دیگرند از جمله مقدار استقلال یا وابستگی مستقیم انسان به عوامل طبیعی چون باد و باران و فصول، امکانات رفاهی و اقتصاد و سطح سواد عمومی و نوع رابطه افراد با همدیگر و نهادهایی که در جامعه به وجود آمده‌اند تا سپر آفات و بلاهای آشنا و بیگانه طبیعی و انسانی شوند.

نقد دین، تحلیل دین، نقد دین‌داری و نقد رفتار دین‌داران لازم است. ولی دین را پدیده مستقل از زمانه و تاریخ و وضعیت اقتصادی و ظرفیت اجتماعی یک ملت نداشته، آن را چوب‌کاری کردن کاراً نیست و منجر به اصلاح نمی‌شود.

آرشیف: نویسنده در پورتال افغان جرمن آنلاين

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په څیر و لولئ